

**KHÁI QUÁT VỀ
QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH
NHÀ NƯỚC**

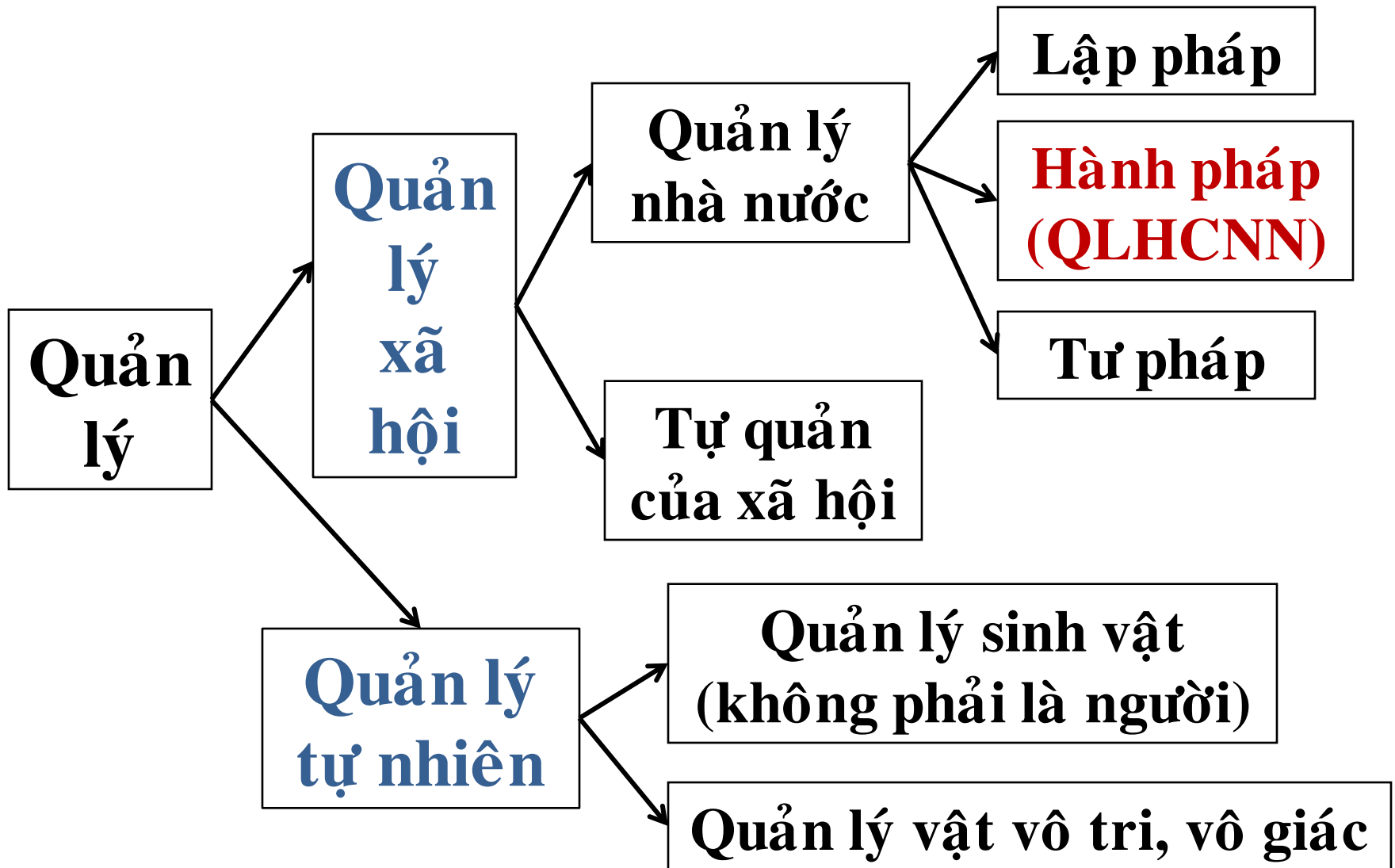
- I. KHÁI QUÁT VỀ VỀ QLHCNN
- II. CHỨC NĂNG QLHCNN
- III. NỘI DUNG CỦA QLHCNN
- IV. CÁC NGUYÊN TẮC QLHCNN
- V. PHƯƠNG PHÁP QLHCNN

I. KHÁI QUÁT VỀ QLHCNN

1. Khái niệm quản lý

Quản lý là hoạt động nhằm tác động một cách có tổ chức, và định hướng của chủ thể quản lý (con người, tổ chức của con người) vào một đối tượng nhất định nhằm đạt được mục tiêu đã định.

Quản lý có rất nhiều dạng khác nhau

Quản lý xã hội là hoạt động nhằm tác động một cách có tổ chức và định hướng của chủ thể quản lý vào các quá trình xã hội và hành vi của con người nhằm duy trì tính ổn định và phát triển xã hội

2. Quản lý Nhà nước

- Quản lý nhà nước xuất hiện cùng sự xuất hiện của nhà nước**
- Là dạng quản lý xã hội đặc biệt, sử dụng quyền lực Nhà nước để điều chỉnh các hành vi của con người, các quá trình xã hội trên các lĩnh vực của đời sống xã hội**
- Chủ thể quản lý là nhà nước**
- Quản lý bằng luật pháp**

3. Quản lý hành chính Nhà nước

Hoạt động quản lý nhà nước gồm các hoạt động lập pháp, hành pháp (QLHCNN), tư pháp (xét xử)

- QLHCNN là một lĩnh vực hoạt động quản lý của nhà nước, có phạm vi hẹp hơn so với quản lý nhà nước

- **QLHCNN** là hoạt động thực thi quyền hành pháp, mang tính chấp hành, điều hành

- Nói cách khác, QLHCNN là quản lý các lĩnh vực của đời sống xã hội, xử lý các vấn đề mà cuộc sống xã hội đặt ra.
- Chủ thể quản lý là các cơ quan hành chính nhà nước, công chức hành chính

Các cơ quan HCNN có một số đặc trưng:

Thực hiện quyền hành pháp

Mỗi cơ quan HCNN có thẩm quyền nhất định do PL quy định

Chỉ được thực hiện những thẩm quyền mà PL quy định

Là “trung tâm” của BMNN

Là bộ máy hành động

Ban hành văn bản dưới luật (lập quy)

**Hoạt động theo chế độ thủ trưởng
(các cơ quan có thẩm quyền chung:
kết hợp chế độ lãnh đạo tập thể và
chế độ thủ trưởng)**

**Hoạt động thường xuyên, liên tục (có
tính kế thừa)**

**Có tính thứ bậc chặt chẽ, bảo đảm
tính thống nhất của cả BMHCNN**

**Có quy mô lớn nhất so với hệ thống
các cơ quan khác trong BMNN**

Phân loại cơ quan HCNN:

Theo cấp hành chính - lãnh thổ:

+ Cơ quan HCNN ở Trung ương: có phạm vi tác động trên phạm vi cả nước

+ Cơ quan HCNN ở địa phương:

* được tổ chức ở 3 cấp: tỉnh, huyện, xã

* có phạm vi tác động trong phạm vi địa phương

- **Theo phạm vi thẩm quyền:**

- + **Cơ quan HCNN có thẩm quyền chung:**

- * Được thành lập theo Hiến pháp và Luật

- * Có chức năng QLHCNN theo lãnh thổ trên tất cả các lĩnh vực

- * Cán bộ lãnh đạo được hình thành qua các cơ chế bầu hoặc kết hợp giữa bầu, phê chuẩn và bổ nhiệm

- * Hoạt động theo chế độ tập thể, kết hợp với chế độ thủ trưởng

- * Ký thay mặt tập thể hoặc theo thẩm quyền của thủ trưởng trên các văn bản HCNN

- + Cơ quan HCNN có thẩm quyền riêng:**
  - * Được thành lập chủ yếu theo các văn bản lập quy**
  - * Quản lý một, một số lĩnh vực của đời sống xã hội**
  - * Cán bộ lãnh đạo được bổ nhiệm (trừ các Bộ trưởng)**
  - * Hoạt động theo chế độ thủ trưởng**
  - * Ký văn bản quản lý theo chế độ thủ trưởng hoặc liên tịch**

Công chức hành chính

Công chức phải:

- chấp hành sự điều động, phân công tác của cơ quan, tổ chức có thẩm quyền.
- chịu trách nhiệm trước PL về việc thi hành nhiệm vụ, công vụ của mình;
- công chức giữ chức vụ lãnh đạo còn phải chịu trách nhiệm về việc thi hành nhiệm vụ, công vụ của công chức thuộc quyền theo quy định của PL.

• công chức phải chấp hành quyết định của cấp trên; khi có căn cứ để cho là quyết định đó trái PL thì phải báo cáo ngay người ra quyết định; trong trường hợp vẫn phải chấp hành quyết định thì phải báo cáo lên cấp trên trực tiếp của người ra quyết định và không phải chịu trách nhiệm về hậu quả của việc thi hành quyết định đó.

- Khách thể QLHCNN được hiểu là cái mà hoạt động quản lý tác động tới

+ Khách thể QLHCNN chính là quá trình xã hội và hành vi của con người hoặc cơ quan, tổ chức của con người.

+ Khách thể QLHCNN rất đa dạng, phức tạp

+ Muốn quản lý có hiệu quả, đạt được mục tiêu đề ra, chủ thể quản lý được tổ chức khoa học, sử dụng biện pháp tác động phù hợp với tính chất, đặc điểm của khách thể quản lý

4. Các đặc điểm của QLHCNN

- QLHCNN mang tính quyền lực đặc biệt, tổ chức cao và tính mệnh lệnh đơn phương của Nhà nước.**
- QLHCNN là có mục tiêu chiến lược, có chương trình và kế hoạch để thực hiện mục tiêu.**
- QLHCNN có tính chủ động, sáng tạo**
- QLHCNN có tính liên tục và tương đối ổn định trong tổ chức và hoạt động**

- **QLHCNN XHCN không có sự tách biệt tuyệt đối về mặt xã hội giữa người quản lý và người bị quản lý.**
- **QLHCNN mang tính chuyên môn hóa và nghề nghiệp cao.**
- **QLHCNN mang tính thứ bậc chặt chẽ.**
- **QLHCNN không mang tính vụ lợi.**
- **QLHCNN mang tính nhân đạo.**

5. Các yếu tố tác động đến QLHCNN

Yếu tố xã hội (yếu tố con người)

Yếu tố chính trị

Yếu tố tổ chức

Yếu tố quyền lực

Yếu tố thông tin

Yếu tố văn hóa tổ chức

6. Nền HCNN

Thế chế hành chính

- **Bộ máy hành chính**
- **Đội ngũ công chức hành chính**
- **Nguồn lực để nền hành chính vận hành**

II. CHỨC NĂNG QLHCNN

1. Chức năng hoạch định, gồm:

- Tiến hành dự báo; dự đoán; mô hình hoá;**
- Xác định mục tiêu; tốc độ phát triển; cơ cấu và cân đối lớn;**
- Xây dựng chiến lược; quy hoạch phát triển; lập các chương trình, dự án cho từng ngành, từng vùng, từng lĩnh vực, kế hoạch hàng năm;**
- Đề ra chính sách, giải pháp để thực hiện theo định hướng kế hoạch.**

2. Chức năng tổ chức hành chính, gồm:

- Xây dựng bộ máy gọn nhẹ, hiệu quả;**
- Chỉ đạo sự vận hành của bộ máy;**
- Phối hợp bên trong và bên ngoài khi triển khai nhiệm vụ;**
- Liên kết công việc, tổ chức và con người;**
- Quản lý chặt chẽ các hoạt động của bộ máy;**
- Quản lý sự thay đổi của tổ chức.**

3. Chức năng nhân sự, phát triển nguồn nhân lực

- Lựa chọn những con người phù hợp với các vị trí công việc yêu cầu.**
- Xây dựng đội ngũ CBCCC hành chính đáp ứng yêu cầu quản lý trong điều kiện mới.**
- Tổ chức hệ thống quản lý nhân sự hành chính, thông qua đó để quản lý, đánh giá CBCCC, xây dựng các chế độ, chính sách đãi ngộ đối với CBCCC.**

4. Chức năng quyết định và tổ chức thực hiện quyết định trong quản lý HCNN

Quyết định hành chính cần:

- Tập hợp đầy đủ thông tin; xử lý thông tin ;**
- Đề ra các phương án; thẩm định từng phương án và lựa chọn phương án tốt nhất;**
- Thông qua quyết định;**
- Ban hành quyết định quản lý HCNN .**

Tổ chức thực hiện:

Sau khi ban hành quyết định QLHCNN, cần hướng dẫn và tổ chức thực hiện các quyết định này

Các cơ quan HCNN có thẩm quyền phải hướng dẫn cụ thể. Các cơ quan HCNN căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình triển khai và tổ chức thực hiện quyết định trên cơ sở nguồn nhân lực hiện có và các nguồn lực khác, khai thác tối đa tiềm năng để thực hiện có hiệu quả quyết định.

5. Chức năng phối hợp thực hiện thẩm quyền

Trong một hệ thống hành chính nói chung và trong từng cơ quan hành chính nói riêng, mỗi bộ phận, mỗi công chức được phân công đảm nhiệm những công việc nhất định, do đó đòi hỏi phải có sự phối hợp và kết nối công việc của các cá nhân riêng lẻ thành công việc chung nhằm đạt mục tiêu chung.

6. Chức năng tài chính.

gồm những nội dung cơ bản sau:

- Xây dựng ngân sách, nuôi dưỡng và khai thác nguồn thu, nhất là thuế;**
- Sử dụng đúng chế độ tiết kiệm, hiệu quả ngân sách được cấp;**
- Quản lý chặt chẽ công sản, bao gồm cơ sở vật chất, phương tiện làm việc và những vật tư cần thiết khác.**

7. Chức năng kiểm tra, đánh giá

Kiểm tra, đánh giá: những việc làm được, chưa làm được và nguyên nhân của chúng, từ đó phát huy tính tích cực, khắc phục khiếm khuyết, vướng mắc trong QLHCNN,

III. NỘI DUNG CỦA QLHCNN

1. Quản lý HCNN về kinh tế

Không can thiệp vào quyền tự chủ sản xuất kinh doanh của các tổ chức kinh tế.

2. Quản lý HCNN về văn hoá - xã hội

- Đảm bảo cân đối giữa tăng trưởng kinh tế và phát triển kinh tế - xã hội bền vững**
- Đảm bảo công bằng, bình đẳng trong phát triển kinh tế - xã hội**
- Đảm bảo phát triển cả đời sống vật chất và tinh thần**

3. Quản lý HCNN về quốc phòng, an ninh, an toàn, vấn đề dân tộc và tôn giáo, hành chính - tư pháp (quản lý nội chính)

được tập trung vào các nội dung chủ yếu sau:

+ Bảo vệ chủ quyền đất nước và sự toàn vẹn lãnh thổ, bảo vệ an ninh quốc gia;

+ Giải quyết các vấn đề dân tộc, tôn giáo; quản lý công tác hành chính - tư pháp;

+ Chống các tội phạm hình sự, kinh tế; chống tệ nạn xã hội...

IV. CÁC NGUYÊN TẮC QLHCNN

- 1. Nguyên tắc QLHCNN chịu sự lãnh đạo của Đảng và sự tham gia, kiểm tra, giám sát của nhân dân.**
- 2. Nguyên tắc tập trung dân chủ.**
- 3. Nguyên tắc QLHCNN bằng PL và tăng cường pháp chế**
- 4. Nguyên tắc kết hợp quản lý theo ngành với quản lý theo địa phương và vùng lãnh thổ.**

- 5. Nguyên tắc phân định hoạt động QLNN về kinh tế với hoạt động kinh doanh của các chủ thể kinh tế nhà nước và hoạt động sự nghiệp của các đơn vị sự nghiệp nhà nước.**
- 6. Nguyên tắc công khai, minh bạch**

V. PHƯƠNG PHÁP QLHCNN

1. Các yêu cầu đối với phương pháp QLHCNN

- Phải đa dạng và thích hợp
- Phải có tính khả thi
- Phải có hiệu quả
- Phải mềm dẻo, linh hoạt
- Phải có tính sáng tạo
- Phải phù hợp với pháp luật

2. Các phương pháp QLHCNN

- Phương pháp kế hoạch hóa**
- Phương pháp thống kê**
- Phương pháp toán học**
- Phương pháp tâm lý xã hội học**
- Phương pháp sinh lý học**

- Phương pháp giáo dục tư tưởng, đạo đức**
- Phương pháp tổ chức**
- Phương pháp kinh tế**
- Phương pháp hành chính**